

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. március 15.
(OR. en)

7165/18

SOC 141
EMPL 103
ECOFIN 239
EDUC 99

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. március 15.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	6570/18 + COR 1
Tárgy:	2018. évi éves növekedési jelentés és együttes foglalkoztatási jelentés – A Tanács következtetései (2018. március 15.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács 2018. március 15-i ülésén elfogadott, a 2018. évi éves növekedési jelentésről és együttes foglalkoztatási jelentésről szóló tanácsi következtetéseket.

A 2018. évi éves növekedési jelentés és együttes foglalkoztatási jelentés

A Tanács következtetései

MEGÁLLAPÍTVA, HOGY

1. A foglalkoztatási és a szociális helyzet folyamatosan javul, noha a tagállamokon belül, illetve a tagállamok között továbbra is jelentős eltérések vannak.
2. 2017 novemberében az EU-ban a munkanélküliségi ráta 7,3% volt (az euróövezetben pedig 8,7%). 2017 harmadik negyedében a foglalkoztatási ráta 2,1%-kal meghaladta a válság előtti csúcértéket, az ifjúsági munkanélküliség és a tartós munkanélküliség pedig továbbra is csökken. Az előbbi azonban továbbra is 16,7%-on áll, míg az utóbbi néhány tagállamban a teljes munkanélküliségi arány csaknem felét teszi ki. Mind az ifjúsági munkanélküliség, mind pedig a tartós munkanélküliség továbbra is jelentős kihívást jelent néhány tagállamban.
3. Elérhetőnek látszik az Európa 2020 stratégiában a férfiak és nők foglalkoztatási rátája tekintetében kitűzött 75%-os cél, noha néhány tagállamnak jelentős javulást kell elérnie ahhoz, hogy megvalósítsák a kitűzött nemzeti célértékeket. Növelni kell mindenekelőtt a nők munkaerőpiaci részvételét. A nemek közötti foglalkoztatottsági szakadék változatlan: bár jelentős eltérések figyelhetők meg a tagállamok között, 2017 második negyedében a nők foglalkoztatási aránya az EU-ban 66,4%-on állt, szemben a férfiak 78%-os foglalkoztatási arányával.
4. Továbbra is növekedett a háztartások rendelkezésére álló jövedelem, és mostanra elérte az Unióban 2009-ben mért legmagasabb szintet, mindenekelőtt a munkahelyteremtés növekedésének köszönhetően, kisebb mértékben pedig a bérek emelkedése miatt. A háztartások rendelkezésére álló jövedelem szintje azonban néhány tagállamban továbbra is a válság előtti szinten van. Tovább csökkent a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya, mostanra elérve a 2008-as szintet. Ez főként a súlyos anyagi nélkülözésben és a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásban élők részarányában mutatkozó jelentős csökkenésnek tudható be.

5. A pozitív tendencia ellenére a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya továbbra is nagyon magas: 2016-ban 118 millió ember, azaz a teljes népesség 23,5%-a tartozott ebbe bele (a férfiak 22,5 és a nők 24,4%-a). Ebből következik, hogy az EU még nagyon messze van az Európa 2020 stratégiában arra vonatkozóan kitűzött céltól, hogy legalább 20 millió ember esetében fel kell számolni a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatát.
6. Egyes tagállamokban tovább romlik a helyzet a szegénység mértéke és tartóssága tekintetében, és – amint azt az aktív kereső nélküli vagy gyakorlatilag aktív kereső nélküli háztartásban élők körében megemelkedett szegénységi kockázat is bizonyítja – romlás figyelhető meg a szociális ellátások megfelelősége tekintetében. Az oktatáshoz, képzéshez és szociális védelemhez való hozzáféréssel gyakorta összefüggésbe hozott, illetve a munkaerőpiacon elért eredmények gyengeségét tükröző, viszonylag nagy jövedelembeli egyenlőtlenségek tartós fennmaradása jelentős aggodalomra ad okot a társadalmi befogadás és a fenntartható gazdasági fejlődés tekintetében. A gyermekek továbbra is különösen veszélyeztetett helyzetben vannak, mivel 2016-ban még mindig 25 millió gyermek, azaz a gyermekek 26,4%-a volt kitéve a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának.
7. A foglalkoztatás és a szociális kérdések nagyobb hangsúlyt kaptak az európai szemeszter elmúlt ciklusai során. A szociális jogok európai pillérének közelmúltbeli kihirdetése tovább erősítette az EU szociális dimenziójának jelentőségét. E pillér célja, hogy iránymutatást nyújtson egyrészt ahhoz, hogy a közvetlenül az emberek alapvető szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos jelenlegi és jövőbeli problémák megoldása hatékony foglalkoztatási és szociális eredmények eléréséhez vezessen, másrészt pedig hogy garantált legyen a szociális jogok megfelelőbb törvénybe iktatása és végrehajtása. A pillér iránytűként szolgál ahhoz, hogy közös megközelítés alakuljon ki a szociális jogok védelmét és fejlesztését, illetve a felfelé irányuló szociális konvergenciát illetően.

KIEMELVE, HOGY

8. A folyamatos gazdasági növekedés eredményeként tovább javult a munkaerőpiaci helyzet. Továbbra is stabil ütemben folyik a munkahelyteremtés. Ugyanakkor nem lehet hátradólni, továbbra is felfelé irányuló konvergenciára kell törekedni a foglalkoztatási és szociális eredmények terén. Ezért üdvözljük az éves növekedési jelentésben foglalt szakpolitikai prioritások folytonosságát, különösen a foglalkoztatás és a szociális kérdések előtérbe helyezését, illetve a beruházásélénkítés, a strukturális reformok és a felelősségteljes költségvetési politikák „bűvös háromszögének” középpontba állítását.

9. Az egy munkavállalóra jutó ledolgozott órák száma jelentősen lassabb ütemben nőtt, mint a foglalkoztatási szintek. Továbbra is magas a nem önként vállalt részmunkaidős és ideiglenes munka aránya. Néhány tagállamban továbbra is nagyon problematikus a – jellegét tekintve ugyan jelentős mértékben heterogén – munkaerőpiac szegmentálódása. A bérnövekedés továbbra is visszafogott, és még mindig jelentős mértékű a dolgozói szegénység. Fontos ennél fogva a munkahelyek minőségének és mennyiségének az előtérbe helyezése, ha megoldást akarunk találni a dolgozói szegénység jelenségére.
10. A munka változó világában modern oktatási és készségfejlesztési politikákra van szükség, ezért üdvözljük ezek kifejezett középpontba helyezését az éves növekedési jelentésben és a 2017. évi országspecifikus ajánlásokban. Az EU számára különös kihívást jelent többek között az oktatásban elért eredmények és a társadalmi-gazdasági, illetve migráns háttér közötti szoros összefüggés, az egész életen át tartó tanulásban való alacsony részvétel, a strukturális munkaerőhiány, és egyes esetekben a megfelelően képzett munkaerő hiánya. A munka új formáinak megjelenése, valamint a pályafutás során bekövetkező átmenetek egyre növekvő száma szintén a szociális védelmi rendszerek folyamatos modernizációját teszi szükségessé, hogy foglalkoztatási státuszától függetlenül minden munkavállaló védelemben részesüljön, és teljes mértékben ki tudja aknázni az újabb lehetőségeket, köztük a digitalizációban, valamint a zöld gazdaságban és a szociális gazdasági ágazatokban rejlő lehetőséget.
11. A nők jelentős kiaknázatlan munkaerőpiaci potenciált jelentenek; munkaerőpiaci részvételüket a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó, modern szakpolitikákkal kell elősegíteni. Ezek közé tartozik a színvonalas és megfizethető gyermekgondozási lehetőségek és a rugalmas munkafeltételek rendelkezésre állása, illetve adott esetben a második keresőket érintő, hátrányos adóügyi szabályok felszámolása és a nemek közötti bérszakadék megszüntetése.
12. Továbbra sem kielégítő egyes csoportok munkaerőpiaci integrációja, ami akadályozza a foglalkoztatási ráta jövőbeli növekedését. A munkaerőpiaci részvétel tekintetében különös nehézségekkel találják szemben magukat a fiatalok, a jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok, az idősebb munkavállalók, valamint a tartósan munkanélküli, a többszörösen hátrányos helyzetű, a fogyatékkal élő és az alacsony képzettségű személyek. E csoportok sajátos igényeire adott esetben az általános munkaerőpiaci és szociális politikák keretében kell megoldást találni. A szociális védelmi politikákra, valamint az aktív munkaerőpiaci politikákra vonatkozó kiegyensúlyozott megközelítés fontos szerepet játszik e probléma megoldásában.

13. A szociális beruházások és a megelőző megközelítések alapvető jelentőségük ahhoz, hogy megerősíthessük minden polgár aktív társadalmi és gazdasági részvételi kapacitását, és így biztosítsuk a kedvezőbb szociális hatásokat és elősegítsük a gazdasági ellenálló képességet és a termelékenységet. A hatékony és eredményes szociális védelem a társadalmi befogadásnak és az életszínvonal fenntartásának az egyik eszköze, amely segítségével megelőzhető a szegénység és az egyenlőtlenségek jelensége. A munkaerőpiacról kiszorult munkaképes korú és munkaképes személyek számára a megfelelő jövedelemtámogatás mellett biztosítani kell a minőségi szociális szolgáltatásokat és a munkaerő-piacra való visszailleszkedés támogatását, ideértve a személyre szabott aktív munkaerőpiaci intézkedéseket is. Ami a nem munkaképes személyeket illeti, esetükben megfelelő támogatást kell nyújtani a társadalmi befogadáshoz. A szülők munkaerőpiaci részvételének támogatásával egyidejűleg olyan szakpolitikákat kell végrehajtani, amelyek elősegítik a munka és a magánélet közötti, napjainknak megfelelő egyensúly megteremtését és a gyermekgondozás igénybevételét. Megelőző megközelítések és korai beavatkozás révén csökkenteni kell a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett gyermekek arányát és meg kell akadályozni, hogy a szegénység nemzedékről nemzedékre öröklődjön.
14. A demográfiai változások továbbra is olyan jelentős kihívásokat fognak jelenteni, amelyeknek megválaszolását nem halogathatjuk. Biztosítani kell a nyugdíjak megfelelőségét, és ezzel egyidejűleg szavatolni kell a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát is. A nyugdíjkorhatárok közelmúltbeli emelése, továbbá a rugalmasabb munkafeltételek rendelkezésre állása elősegítette az idősebb munkavállalók munkaerőpiaci részvételének növekedését, azonban e téren még mindig akad tennivaló. Egyes tagállamokban a kiegészítő nyugdíjak és egyéb nyugdíj-megtakarítások szintén kedvező szerepet játszhatnak. Ezen intézkedésekhez többek között olyan kiegészítő intézkedéseknek kell társulniuk, mint a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló szakpolitikák; a munkakörnyezetek korszerűsítése a minőségi munkakörülmények megőrzése mellett; a munkaadók tájékozottságának javítása; valamint a nyugdíjba való átmenet rugalmasabb feltételei. A tartós ápolás-gondozás terén bevezetett reformoknak a fenntarthatóságot, valamint a megfelelő, megfizethető és jó minőségű tartós ápolási-gondozási szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítását kell célozniuk. A minőségi és megfizethető megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés ugyancsak kulcsfontosságú annak elősegítéséhez, hogy a lakosság egészséges és aktív legyen, és gazdasági jólét valósulhasson meg. Az egészségügyi ellátáshoz való megfelelő és egyenlő hozzáférés előmozdítása érdekében figyelmet kell fordítani az információterjesztésre.
15. A szociális partnerek között a tagállami sajátosságokat és gyakorlatokat figyelembe véve folyó, eredményes párbeszéd alapvető jelentőségű a döntéshozatalban való közös felelősségvállalás növelése szempontjából. A szemeszter folyamatába időben és érdemi módon be kell vonni a szociális partnereket és a civil társadalmat.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA FELHÍVJA

A TAGÁLLAMOKAT, hogy:

- nemzeti reformprogramjukban szerepeltessék az éves növekedési jelentésben és a közös foglalkoztatási jelentésben meghatározott prioritásokat, valamint valósítsák meg a szociális jogok európai pillérét uniós és tagállami szinten, a megfelelő hatáskörök kellő figyelembevételével¹;
- hajtsák végre a 2017. évi országspecifikus ajánlásokat;
- fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy elérjék az Európa 2020 stratégiában meghatározott célokat;
- konvergenciatörekvéseik tekintetében iránymutatóként építsenek – adott esetben – a 2018. évi együttes foglalkoztatási jelentésben felhasznált és a későbbiekben még tovább finomítandó szociális eredménytáblára, a foglalkoztatási teljesítményfigyelőre és a szociális védelmi teljesítményfigyelőre.

A BIZOTTSÁGOT, hogy:

- kezelje továbbra is központi kérdésként a foglalkoztatási és szociális kérdéseket az európai szemeszter keretein belül;
- gondoskodjon arról, hogy a tagállami szakpolitikák értékelése során továbbra is megfelelően kitérjen a foglalkoztatási és szociális szempontokra és hatásokra;
- törekedjen arra, hogy – a hatáskörök megosztásának maradéktalan tiszteletben tartása mellett – a tagállamokkal aktív párbeszédet folytasson a szociális eredménytábla mutatóiról;

A FOGLALKOZTATÁSI BIZOTTSÁGOT ÉS A SZOCIÁLIS VÉDELEMMEL FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, hogy:

- működjenek együtt szorosan az Európai Bizottsággal annak érdekében, hogy a szociális jogok európai pillérét – a pillér kihirdetésével összhangban és az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseinek megfelelően – uniós szintű hosszú távú intézkedési kereten belül végre lehessen hajtani;

¹ EUCO 19/1/17 REV1.

- folytassák tovább a multilaterális és tematikus felügyelet és összehasonlító teljesítményértékelés terén végzett munkájukat, és továbbra is kövessék nyomon a tagállami foglalkoztatási és szociális helyzeteket a 2018. évi együttes foglalkoztatási jelentésben felhasznált és a későbbiekben még tovább finomítandó szociális eredménytábla, a foglalkoztatási teljesítményfigyelő és a szociális védelmi teljesítményfigyelő segítségével, hogy a Tanács számára tényalapot biztosítsanak az európai szemeszter folyamatában zajló megbeszélésekhez;
- a 2019. évi együttes foglalkoztatási jelentés elfogadásának célját szem előtt tartva működjenek együtt továbbra is a Bizottsággal a szociális eredménytábla finomítása terén, különösen a dinamikus munkaerőpiacok és tisztességes munkakörülmények területén;
- működjenek együtt a többi tanácsadó bizottsággal és féllel, különösen a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal, a Gazdaságpolitikai Bizottsággal, az Oktatási Bizottsággal, a magas szintű népegészségügyi munkacsoporttal és az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatával, hogy ezáltal biztosítsák a gazdasági, foglalkoztatási és szociális kérdések kiegyensúlyozott figyelembevételét az európai szemeszter során;
- működjenek együtt szorosan továbbra is az európai szociális partnerekkel, hogy uniós és tagállami szinten egyaránt elősegítsék a hatékony szociális párbeszédet.
